

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Kehittämishanke

Valokuvaamisen käyttäminen opetuksessa
Case: Hevosien rakennearvostelu

Jokinen, Leena

Työn ohjaaja Maarit Kolari
Tampere 8/2010

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Opettajankoulutuksen kehittämishanke

Jokinen, Leena
Valokuvaamisen käyttäminen opetuksessa
Case: Hevosen rakennearvostelu
17 sivua + 4 liitesivua
Elokuu 2010
Työn ohjaaja Maarit Kolari

TIIVISTELMÄ

Kehittämishankkeessa selvitettiin valokuvan ja valokuvaamisen käyttöä opetuksen tukena. Visuaalinen oppimistyyli on yleinen, näin kuvan käyttö eri opetuksessa käyttömuodoissaan on perusteltuna, yhdistettynä toiminnallisuuteen ja osallistumiseen – opiskelijan aktiiviseen toimintaa opetustilanteessa. Lisäksi kuvat saavat itse otettuna opetustilanteessa uusia voimakkaita merkityksiä ja opiskelijan katsellessa niitä myöhemmin ne palauttavat mieleen siitä puuttuvat tiedot: aistit, ajan ja tunteet. Tähän perustuen valokuvan kautta voitaisiin opetuksessakin saavuttaa uusia oppimisen ulottuvuuksia, kuva on voimakas väline muistin tueksi.

Kehittämishanke sisältää pohdintaa valokuvien käytöstä opetuksessa sekä valokuvan vaikutuksesta oppimiseen. Lisäksi kehittämishankkeen osaksi suunniteltiin valokuvaamisen hyödyntämistä Hevostalouden perustutkinnon opetuksessa hevosen rakennearvostelun osalta. Tämä suunnitelma on käytettävissä alan oppilaitoksissa hevosten rakennearvosteluun ja suomalaisen hevostalouden näyttelytoimintaan opiskelijoita perehdytettäessä. Suunnitelmaa ei ole sidottu tiettyihin tuntimääriin tai laajuuteen, jotta se olisi kussakin oppilaitoksessa sovellettavissa oppilaitoksen omien suunnitelmien puitteissa. Valokuvien tuottamista eri oppiaineissa voi ideoida tämän työn pohjalta.

Tämän hankkeen puitteissa en päässyt kokeilemaan suunnitelmaani käytännössä mutta toivon että voin sen lähitulevaisuudessa toteuttaa.

Asiasanat: Valokuva, valokuvaaminen, oppiminen

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
2 Kuvien käyttö opetuksessa.....	6
3 Valokuvaamisen käyttö opetuksessa.....	8
4 Valokuvan hyödyntäminen opetuksessa case: Hevosen rakennearvostelu.....	10
5 Yhteenveto	16
Lähteet.....	17
Liite 1: Esimerkkejä kuvista opetustilanteissa	18

1 Johdanto

Tämän kehittämishankkeen tarkoituksena on aluksi selvittää teoreettisesti valokuvan käyttöä opetuksessa ja sitten laatia suunnitelma Hevostalouden perustutkintoon hevosen rakennearvostelun opettamiseen. Olen harrastanut valokuvaamista vuosia ja erityisesti kiinnostus valokuvan ja opettamisen yhteydestä heräsi osallistuessani Voimauttava valokuva-koulutukseen. Oppikirjat ovat täynnä valokuvia ja omista opiskeluaajoistakin on mieleen jäänyt useita kuvia ihan ala-asteen oppikirjoista asti. Valokuvaa käytetään opetuksessa aika yksipuolisesti, lähes pelkästään oppikirjojen sivuilla. Halusin etsiä kuvan käytölle monipuolisemman tavan, jonka myötä opiskelijoita voisi paremmin aktivoida. Koulutukseltani olen agrologi (amk) hevostalouteen suuntautuen, joten tässä työssä pystyin yhdistämään molempia osaamisalueitani.

Tämän työn myötä halusin kehittää valokuvan ja valokuvaamisen hyödyntämistä omalla alallani, jolla kaikenlaisesta oppimateriaalista on usein puutetta alan marginaalisuuden vuoksi. Laadin siis pohdintojen pohjalta esimerkin oman alan opetustilanteesta, jossa valokuvaamista voisi hyödyntää, hevosen rakennearvostelun opettamisessa. Tarkoituksena on aluksi tutkia olemassa olevaa teoreettista tietoa aiheesta sekä haastatella valokuvaamista opetuksessa käyttäneitä henkilöitä, heitä jotka ovat käyttäneet kuvia aktiivisesti, ei vain tekstien seassa oppikirjassa. Lähdeaineistoa oli varsin vaikea löytää mikä kertonee omalta osaltaan siitä että asiaa ei ole kovinkaan paljon pohdittu, ehkä kuva seuraa liiankin luonnollisena osana mukana kaikessa opetuksessa?

Toivon työstäni olevan hyötyä kenelle tahansa, joka miettii visuaalisuuden ja valokuvan/kuvan merkitystä oppimisprosessissa sekä hevosalan oppilaitoksille, jotka miettivät opiskelijoita aktivoivia opetusmenetelmiä esimerkiksi tämän varsin vaativan aiheen opettamiseen, kuten hevosen rakenteen näkeminen ja arviointi on.

2 Kuvien käyttö opetuksessa

Digitaalisuuden myötä valokuvausharrastuksen suosio on suorastaan ”räjähtänyt”. Tekniikan kehittyminen on lisännyt visuaalisuuden merkitystä maailmassamme, kamerakännykät, digitaalikamerat, kuvablogit jne. ovat tuoneet valokuvan kaikkien ulottuville, valokuvista on tullut massatuote. Kehitys ei ole pelkästään positiivista sillä visuaalisuuden korostuessa esimerkiksi ulkonäköpaineet ovat kasvaneet. Realistinen kuva ei välttämättä ole kuitenkaan se mitä halutaan katsoa ja kohdata - kuvankäsittelyohjelmilla on näppärää muokata kuvaa ja virtuaalista minää mieleisekseen. Kuva voi myös olla manipuloinnin väline mainoksissa.

Kuvien ja kuvaamisen nyt ympäröidessä maailmaamme voi oppimiseenkin poimia uusia ajatuksia, tai vanhoja, joiden toteuttaminen aikaisemman ”kalliimman” filmikamera-ajan aikana ei ollut mahdollista.

Oppijat jaetaan usein kolmeen oppimistyyli-ryhmään, auditiivisiin, kinesteettisiin ja visuaalisiin, peräti 40 % ihmisistä arvioidaan kuuluvan ensisijaisesti visuaalisesti oppivien ryhmään (Vaasan yliopisto, 2010). Useimmilla ihmisillä toki yksi oppimistyyli on vahva mutta tehokkaampiin tuloksiin oppimisessa päästään usean havaintokanavan hyödyntämisessä.

Visuaalinen oppija kiinnittää esimerkiksi huomiota vaatteiden värien yhteensopivuuteen, tavatessaan uusia ihmisiä, heidän silmiinsä, lukevat ja katselevat mielellään ja voivat vaikka päättää asioita sen mukaan mikä ”näyttää parhaalta” (Hämäläinen, 2007.)

Kuvat seuraavat mukana kaikessa oppimisessamme jo vauvasta lähtien, kuuluuhan jokaiseen äitiyspakkaukseenkin jo kuvakirja, joka on suunniteltu varta vasten vauvoille. Kauan ennen puheen kehittymistä pienen lapsen kanssa kommunikoidaan kuvin, näkymin ja katsein. Vauva havainnoi maailmaansa silmin ja odottaa vastavuoroista katsetta kommunikointitilanteissa. Vauvalle katse merkitsee ”minut nähdään, minä olen” (Halkola, 2009.)

Puheen viivästyessä voidaan kommunikaatioon käyttää erittäin monipuolisesti kuvia, niin piirrettyjä kuin valokuviakin, joita lapsi voi osoittaa kertoakseen ajatuksiaan. Jyväskylässä Haukkarannan koulussa valokuvaus on jokapäiväinen työväline, jonka avulla voidaan esimerkiksi havainnollistaa dysleksia oppilaille heidän toimiensa seurauksia/toiminnan kulkua, tuoda esille hyviä arkisia asioita heidän koulupäivänsä aikana ja käyttää päivän aikana otettuja kuvia kertomaan vanhemmille mitä päivään on kuulunut ja mitä on tapahtunut. Valokuvien kautta luodaan korvaamaton ja voimakas tapa kommunikoida lasten kanssa, joilla ei ole muuta kieltä. (Laakso, 2010.)

Oppiminen jatkuu tavallisessa koulussakin oppikirjojen kuvien parissa. Jo lukemisen oppimiseen kaikissa aapisissa on liitetty kirjainta kuvaava kuva ja ehkä tavallisin tapa kuvien käyttöön opetuksessa on tekstin ohessa esimerkiksi oppikirjassa. Oppikirjojen kuvat pyrkivät havainnollistamaan tekstissä kerrottuja asioita tai tuomaan lisätietoa esitettyihin asioihin. Kuvat voivat olla mustavalkoisia, värikuvia, kaavoja tai tilastoja havainnollistavia kuvia, karttoja jne. Oppikirjoissa myös kuvatekstin merkitys on suuri ja kuvan yhteyttä selvittävä tekijä.

Kuvien vaikutuksesta oppimiseen ja muistamiseen on Tampereen yliopistossa tehnyt väitöksen Anja Hatva, joka tutki kuvien ja tekstin muistamista kahdella koeryhmällä.

Tuloksissa ilmeni, että molemmat koeryhmät (taiteellinen ja oikeustieteellinen ryhmä), muistivat kuvia paremmin kuin tekstejä 10 viikon jälkeen, mutta muistikuvat kuvista eivät olleet kovin tarkkoja. Lisäksi kuvat, joihin liittyi kuvateksti, muistettiin tekstittömiä kuvia paremmin ja myös omaa tulkintaa kuvasta oli enemmän. Eniten huomiota saivat esteettisesti kauniit kuvat kun taas pieniä mustavalkokuvia ei muistettu yhtä hyvin. Vaikka kuvien koettiin helpottaneen lukemista, muisti pelkkää tekstiä lukenut verrokkiryhmä paremmin tekstin sisältöä, tähän tosin epäiltiin kiinnostuksen vaikuttaneen enemmän kuin kuvien tai kuvattomuuden. Hatva päättää tekstinsä ”Jos kuvat suunnitellaan huolellisesti, ne voivat myös auttaa lukijaa eteenpäin prosessoinnissa antamalla oikean kuvan, toimimalla ulkoisena muistina ja esteettisenä vahvistajana mielikuville”. (Hatva 2009.)

On hyvä huomata, että kuva ei välttämättä kerro koko totuutta vaan vain yhden näkemyksen tilateesta tai tapahtumasta. Rajauksilla ja kuvakulmilla voidaan vaikuttaa

siihen mitä halutaan katsojan näkevän. Lisäksi katsojan henkilökohtaiset ajatus- ja kokemusmaailmat tuottavat yksilöllisiä tulkintoja kuvasta. (Pienimäki, 2010.) Toisin sanoen myös kuvanlukutaito ja sen opettaminen kuuluu olennaisena osana valokuvan tai valokuvaamisen hyödyntämiseen opetuksessa.

3 Valokuvaamisen käyttö opetuksessa

Usein itse valokuvaaminen liittyy opetuksessa dokumentointiin ja myöhemmin ammatissa tarvittavan kuvaamisen hallitsemiseen. Kun kuvia otetaan ja tallennetaan, opitaan samalla itse opiskeltavasta asiasta, vaikkapa rakennuksia kuvaamalla arkkitehtuurista.

Tyypillistä kuvaaminen onkin esimerkiksi taidehistorian opinnoissa (Taiteen valokuvadokumentoinnin kurssi), arkeologiassa, arkkitehtuurin ja sisustusarkkitehtuurin parissa sekä luonnollisesti muilla taiteen aloilla. Lisäksi valokuvia hyödynnetään luonnollisesti mediakasvatukseen liittyvässä opetuksessa. Valokuvaamiseen pariin voi myös joutua aloilla, joita ei aluksi tulisi ajatelleeksi, vaikkapa sairaalassa, jossa kuvataan erilaisia vammoja, ihovaurioita tai vaikkapa poliisin työssä.

Luonnonvara-alalla Oulun seudun ammatti-opistossa, kännykkäkameraa hyödynnettiin osana työssäoppimisen valvontaa, eli opiskelijat lähettivät tietyistä työtehtävistä kuvamateriaalia lyhyiden tekstien kera valvovalle opettajalle (Kaisto, 2010.)

Valokuvaamista hyödynnetään nykyään monin tavoin myös terapeuttisessa mielessä tai vaikkapa ryhmähengen tiivistämiseksi, identiteetin jäsentämisessä, perhesuhteiden käsittelemisessä jne. erilaisten valokuvaterapian tai esimerkiksi voimauttavan valokuvamenetelmän myötä. Valokuva tai valokuvaaminen voi myös toimia työyhteisössä tai opiskelijaryhmässä toisiin tutustumisen välineenä. Ulla Halkolan mukaan valokuvan terapeuttisuus perustuu eläytymiseen ”...jossa aistit herkistyvät ja tunteet ja muistot ovat vahvasti läsnä. Valokuvat ja kuvaaminen toimivat siltana menneisyyden muistoihin, tiedostamattomaan nykyhetkeen ja tuleviin toiveisiin”. Lisäksi valokuvat ovat kehollisia, valokuvat herättävät aistit, muistikuvat ja fysiologiset reaktiot. Katsoja palauttaa kuvassa mieleen siitä puuttuvat tiedot: aistit, ajan ja tunteet. (Savolainen, 2010.) Tähän perustuen valokuvan kautta voitaisiin opetuksessakin saavuttaa uusia oppimisen ulottuvuuksia, kuva on voimakas väline muistin tueksi.

Valokuvan ja valokuvaamisen käyttö opetuksessa voisi olla paljon monipuolisempaa, tänä päivänä useimmilla oppilailla on jo alakouluikässä käytössä

kännykkä, usein kameralla varustettu, ja perheiden pienet kamerat ovat helposti jo lastenkin käytettävissä.

Oleellisena osana valokuvaamisen käyttöä opetuksessa on tekijänoikeuksien ja kuvien julkaisemiseen liittyvien oikeuksien läpikäyminen sekä atk taitojen tai riittävän tuen tarjoaminen kuvien käsittelemisen vaiheessa.

4 Valokuvaamisen hyödyntäminen opetuksessa case: hevosen rakennearvostelu hevostalouden perustutkinnossa

Taustatietoa hevosen rakennearvostelun opettamisesta

Rakennearvostelun perusteiden hallinta on osa Hevostalouden perustutkinnon osia ”Hevoskasvattajana toimiminen” edelleen ”Jalostusvalinnan soveltaminen hevoskasvatuksessa” sekä valinnaista tutkinnon osaa ”Hevosjalostus ja siitoseläinten hoitaminen”, opintokokonaisuuden sisällä arviointikohta kolme ”Työn perustana olevan tiedon hallinta” ja edelleen ”Siitoshevosten valitseminen hevoskasvatuksessa”. Samalla voidaan oppia taitoja valinnaisesta tutkinnon osasta ”Näyttely- ja kilpahevosen hoitaminen” kun hevosia esitetään rakennearvostelua varten (Opetushallitus, 2009.)

Hevosten rakennearvostelu vaatii harjaantunutta silmää. Alan oppimateriaaleista on puutetta eikä alan oppikirjoissa ole tarkasti kuvattu hevosen rakenneominaisuuksia perussanastoa syvemmälle. Ainoan varsinaisen avun rakennearvosteluun tuo Suomen Hippos ry:n piiriagronomi Eero Perttusen kirjallinen materiaali, mutta tähän materiaaliin ei liity kuvia. Suomen Hippoksen virallisia rakennetuomareita koulutetaan Hippoksen omalla materiaalilla ja joissakin oppilaitoksissa on käytössä ruotsalainen ”Avelsvärdering för varmblodiga travhästar” julkaisu, jossa on hyvin havainnolliset, piirretyt kuvat eri rakenneominaisuuksista.

Omat tavoitteeni rakennearvostelun opettamisessa

Tavoitteenani oli luoda rakennearvostelun opettamisen suunnitelma erityisesti nuorisosteen opiskelijoille, siten että opiskelijoiden motivaatio ja aktiivisuus pysyisi hyvänä tuntien aikana.

Ajatuksenani oli valmiin materiaalin ohella ottaa opiskelijat aktiivisesti mukaan materiaalin tuottamiseen lähtökohtana kamerakännyköiden ja pienten digikameroiden hyödyntäminen niiden kuuluessa lähes jokaisen nuoren omaisuuteen. Usein myös oppilaitoksilla on oma kamera tai kameroita, joita voitaisiin hyödyntää opetuksessa. Ideana oli, että valmiiden tietopakettien ja kuvien sijaan opiskelija itse loisi itselleen

sopivaa oppimateriaalia jaetun materiaalin lisäksi. Suunnittelussa toteutuu esimerkiksi Kolbin kokemuksellisen

oppimisen kehä, jossa käsitteiden ymmärtäminen, käytännöllinen kokemus, asian tajuaminen ja reflektointi kulkevat opiskelijan oppiessa eteenpäin.

Perusteena valokuvaamisen käytölle on valokuvan vaikuttavuus kokonaisvaltaisesti, valokuva herättää myöhemmin mielikuvia ja tunteita tilanteesta, jossa kuva on otettu sen lisäksi, että se voi esittää dokumentoivasti opittavaa asiaa. Tavoitteeni on, että kokonaisvaltaisesti tilanteet muistamalla myös opittava asia muistuisi paremmin ja visuaalisemmin opiskelijoiden mieleen koska rakennearvostelussa on kyse näkemisen taidosta. Lisäksi haluan kannustaa opiskelijoita aktiiviseen mukana oloon tunnilla, oman oppimisen kehittämiseen ja erilaisen lähestymistavan ja motivoinnin hakemiseen tavallisen luokkaopetuksen sijaan.

Suunnitelmassa yhdistyy mielestäni monta opiskelijaa aktivoivaa ja motivoivaa asiaan. Oppimisympäristö on hevosalan opiskelijoille mielekkäin (talli & ympäristö). Hevosien läheisyys rauhoittaa tilannetta opiskelijoiden käyttäytymisen ja keskittymisen osalta ja lisäksi opetuksessa on mukana monelle opiskelijalle mielekäs käsin tekeminen tai puuhaileminen, kameran käyttäminen. Tunneilla olisi tarkoituksella myös vapaus kuvata tilannetta yleisesti, ei vain hevosen rakenteen dokumentoinnin osalta, joka tukisi asioiden, tapahtumien ja tilanteiden muistamista. Nämä ajatukset pohjautuvat aikaisempiin kokemuksiini opetustilanteista hevosten parissa ja rakennearvostelun opettamisesta, joskin tähän mennessä ilman kameran ja kuvien tallentamisen läsnäoloa.

Valokuvaa käytettäessä on syytä samalla muistuttaa opiskelijoita valokuvien tekijänoikeuksista sekä julkaisemisesta esimerkiksi sosiaalisessa mediassa tai internet-sivuilla. Tätä kautta samaa kokonaisuutta voidaan hyödyntää ja linkittää vaikkapa viestinnän opetukseen.

Suunnitelma hevosen rakennearvostelun opettamisesta valokuvaamista hyödyntäen Hevostalouden perustutkinnossa

Tutkinnon osat johon rakenteen tuntemus liittyy:

- ”Hevoskasvattajana toimiminen” edelleen ”Jalostusvalinnan soveltaminen hevoskasvatuksessa”
- Valinnainen tutkinnon osa ”Hevosjalostus ja siitoseläinten hoitaminen”, opintokokonaisuuden sisällä arviointikohta kolme ”Työn perustana olevan tiedon hallinta” ja edelleen ”Siitoshevosten valitseminen hevoskasvatuksessa”
- Valinnainen tutkinnon osa ”Näyttely- ja kilpahevosen hoitaminen” (hevosten esittäminen näyttelyissä)

Hevosen rakennearvostelua tehtäessä on saavutettava seuraavat tiedot

- näyttelytoiminta Suomessa
- ymmärrys jalostuksen tavoitteista ja perusteista
- hevosen rakennesanasto
- yleisimmät rakennevirheet (/harvinaisemmat rakennevirheet) vrt. toivotut rakenneominaisuudet
- rakennevirheiden vaikutus suorituskykyyn ja hevosen terveyteen
- rakennevirheiden ja toivottujen rakenneominaisuuksien havaitseminen hevosyksilöstä

Valmistelut:

Opettajalla on oltava valmius kameran peruskäytön opettamiseen sekä osaamista kuvakulmien vaikutuksesta hevosten rakennekuvien kuvaamisessa, omaan perehtymiseen voi lukea esim. Eero Perttusen materiaalit Suomen Hippos ry:n sivuilta http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/nayttelytoiminta/sh_ja_lv_ravihevokset/hevosen_valokuvaaminen.php [8.4.2010]. Esimerkkejä mahdollisista rakennearvostelun opetustilanteissa otetuista kuvista liitteessä 1.

Opiskelijoilla on oltava käytettävissä joko kamera tai kamerakännykkä yksin tai pareittain sekä teknisen osaamisen osalta valmius kuvien siirtämiseen tietokoneelle

kamerasta myöhempää käyttöä varten. Luokkaopetuksessa pitää olla mahdollisuus internetin käyttöön sekä kuvien katselemiseen tietokoneelta. Myöhemmin pitää myös olla mahdollisuus kuvien tulostamiseen ja opiskelijan henkilökohtaisen Hevosien rakenne-materiaalin keräämiseen. Kuvien käsittelyn osalta opetusta voisi yhdistää atk opetukseen.

Käytännön harjoituksia varten on käytettävissä oltava opetustallista tai yhteistyötallista mahdollisimman monia hevosia rakenteen tarkastelemista varten.

1. Oppimiskerta: rakennearvostelun perusteet

Opettaja kertoo rakennearvostelun perusteista ja selittää miksi rakennearvostelua tehdään. Keskustellaan rakenteen merkityksestä hevosen käyttöominaisuudelle sekä terveydelle.

Tutustutaan Suomen Hippos ry:n rakennearvostelutapaan näyttelytoiminnassa (lämminveriset ravihevoset, suomenhevoset ja ratsut & ponit).

2. Oppimiskerta: rakennesanasto

Perehdytään rakennesanastoon käyttäen apuna Suomen Hippos ry:n internet-sivuilta löytyvä kirjallinen materiaali Avelsvärdering av varmblodiga travhästar-julkaisun piirrettyjen kuvien avustamana. Erittäin hyvänä lisänä olisi internet-sivusto Sukupostin hyödyntäminen kuvineen. Kyseisessä tietokannassa on valokuvia n. 250 000 kappaletta ja hakutoiminnolla on mahdollista hakea tiedot viime vuosina kantakirjatuista oriista, joista useimmista löytyy myös asiallinen rakennekuva sekä arvostelut (linkki sivulle: <http://www.sukuposti.fi/listat.php>). Kuvista voidaan katsoa mm. harvinaisempia rakennevirheitä, joita ei välttämättä käytännön harjoituskerralla voida esittää hevosmateriaalista riippuen.

3. Oppimiskerta: rakennearvostelu käytännössä

Käytännön harjoituskerta. Käydään arvioimassa hevosten rakennetta tallilla. Kukin opiskelija ottaa mukaan kamerakännykän tai kameran sekä halutessaan

muistiinpanovälineitä. Hevosia arvostellessa, opiskelijat saavat ottaa kuvia hevosista, yksityiskohdista rakenteesta ja koko oppimistilanteesta. Kirjataan ylös hevosten nimet ja tärkeimmät kohdat rakenteesta. Harjoituskertoja voi olla useita. Samalla voidaan harjoitella hevosen esittämistä näyttelyssä.

Opettajan tulee varmistaa, että opiskelijat osaavat kameran peruskäytön. Lisäksi apua voi antaa esimerkiksi kuvakulmien valinnassa, jotta esimerkiksi jalan rakennevika näkyy lopullisessa kuvassa parhaalla mahdollisella tavalla. Mikäli kuvataan pareittain, on opettajan valvottava, että molemmat opiskelijat saavat valokuvata.

4. Oppimiskerta: tietojen kokoaminen ja kertaus

Opiskelijat kokoavat pareittain tai pienryhmissä ottamistaan kuvista materiaalikansion rakenteesta. Materiaalia voi täydentää tulostamalla muista lähteistä kuvia harvinaisemmista rakennevirheistä tai vertauskuvia vastakkaisesta rakenteesta. Materiaaliin saa liittää myös kuvia opetustilanteesta, kavereista tai muusta joka tuo mieleen eri oppimistilanteet harjoitusten aikana, myös omia ajatuksia voi kirjata ylös.

Oma ideani tässä on, että koko tilanteen muistamalla ja kokoamalla myös eri yksityiskohdat rakennearvosteluun liittyen jäisivät paremmin mieleen kokonaisvaltaisen mukana olon kautta, samalla lailla kuin esimerkiksi vuosien päästä lomamatkasta usein parhaiten mielessä on ne tilanteet, joista on valokuvia.

5. Oppimiskerta: kertausta opettajan johdolla sekä rakenteen vaikutus terveyteen

Kertausta ja opiskelijoiden omien materiaalien esittelyä ja arviointia, joka voidaan tehdä myös vertaisarviointina, jolloin opiskelijat myös pääsevät tutustumaan toistensa tuotoksiin ja ideoihin.

Rakennevirheiden vaikutus käyttöominaisuuksiin ja terveyteen – mitkä virheet aiheuttavat todennäköisesti minkälaisia ongelmia.

6. Oppimiskerta: rakennearvostelu näyttelyssä

Arviointi voidaan tehdä esimerkiksi tamma- ja varsanäyttelyn yhteydessä, jossa opiskelijat tekevät oman arvion esitettävistä hevosesta, arvioinnin oikeellisuus on helppo tarkistaa lautakunnan virallisesta arviosta. Samalla näyttelytoiminta tulee opiskelijoille tutuksi.

5 Yhteenveto

Kehittämishankkeen tekeminen oli mielenkiintoista, joskin teoreettisen tiedon löytäminen hankkeen pohjaksi oli todella vaikeaa. Useimmat löydetyt lähteet käsittelivät valokuvaa joko tekniikan (kuvan ottamisen) tai taidekuvien tulkinnan kautta. Lisäksi minulla oli tietoa entuudestaan vain yhdestä tapauksesta, jossa opiskelijat olivat aktiivisesti käyttäneet valokuvaamista työssäoppimisen tukena, mutta ko. menetelmään käyttäneeseen opettajaan en saanut yhteyttä.

Perustin kehittämishankkeeni ajatuksen omiin kokemuksiini omasta oppimisesta sekä aikaisemmista opetustilanteista opettajana. Omassa käyttöteoriassani olen kuvannut ajatustani, että kaikissa opiskelijoissa on vahvoja puolia, toivoin siksi tässä hankkeessa löytäväni tavan aktivoida kaikkia ryhmän opiskelijoita hieman erilaisella tavalla kuin yleensä. Kehittämishanke olisi ollut vieläkin antoisampi jos olisi mahdollista toteuttaa suunnittelemani kokonaisuus esimerkiksi nuorisosaasteen perustutkinto-opiskelijoilla siten, että myöhemmin olisi vielä mahdollisuus arvioida tai keskustella opiskelijoiden kanssa siitä, kokivatko he pitkällä aikavälillä oppineensa hevosen rakennearvostelua aktiivisen kuvien työstämisen kautta. Tämä jää tämän kehittämishankkeen ulkopuolelle, mutta toivottavasti joskus myöhemmin minun on mahdollista kokeilla tätä. Valokuvaaminen on lähellä sydäntäni ja nähtyäni miten vähän valokuvaamista käytetään opetuksessa, toivon että voisin jatkossa opetustehtävissä hyödyntää valokuvaamista enemmän ja monipuolisemmin eri aineissa.

Lähteet

Halkola, Ulla toim. 2009. Valokuvan terapeutinen voima, Duodecim.

Hatva, Anja 2009. Merkityksen välittäminen kuvan avulla, Tampereen yliopisto.

Hämäläinen, Riitta, Liias, Suvi, Taarna, Varpu ja Valkama Airi, toimituskunta, 2007.
Erilaisen oppijan käsikirja, Erilaisten oppijoiden liitto ry, Lukineuvola-hanke.

Kaisto, Alpo 2010. Sähköposti 17.2.2010.

Laakso, Arja 2010. Haastattelu.

Opetushallitus, 2009. Hevostalouden perustutkinto, tutkinnon perusteet.

Verkkomateriaali [8.4.2010] http://www.oph.fi/koulutuksen_jarjestaminen/opetussuunnitelmien_ja_tutkintojen_perusteet/ammattilliset_perustutkinnot/luonnonvara_ja_ymparistoala

Perttunen, Eero 2010. Suomen Hippos ry:n internet-sivut.

Verkkomateriaali Hevosen valokuvaaminen näyttelyssä [8.4.2010]
http://www.hippos.fi/hippos/jalostus_ja_kasvatus/nayttelytoiminta/sh_ja_lv_ravihevokset/hevosen_valokuvaaminen.php

Pienimäki, Mari 2010. Tampereen yliopisto, Viestintätieteiden yliopistoverkosto.

Verkkomateriaali Kuvanlukutaito [8.4.2010] <http://www.uta.fi/viesverk/kuvanluku/index.php>

Savolainen, Miina 2009-2010. Voimautta valokuva menetelmä-opinnot koulutus ja oppimateriaali.

Vaasan yliopisto, 2010. Oppimistyyli, visuaalinen oppija.

Verkkomateriaali [28.1.2010] http://www.uwasa.fi/opiskelu/suunnittelu/opi_oppimaan/oppiminen/oppimistyyli/visuaalinen

Liite

1 (4)

Liite 1: Esimerkkejä kuvista opetustilanteissa

Muutamia esimerkkejä kuvista, jotka on kuvattu eri tilanteissa rakennearvostelun yhteydessä opetusmateriaaliksi

Kuva 1. Hevosen hampaiden ylipurennan arviointi näyttelyssä. Mikä tahansa kuva, jossa vaikkapa näyttelyssä arvioitavat kohteet tulevat esille voi toimia hyvänä muistin virkistysenä. (kuva: Leena Jokinen)

2 (4)

Kuvat 2. ja 3. Osoittavat miten hevosen asento esitettäessä vaikuttaa mielikuvaan sen rakenteesta, on tärkeää että kuva otetaan silloin kun hevonen on reippaassa asennossa.

Kuva 2. huono ryhti ja asento, jalat oikeinpäin auki katsojaan

Kuva 3. Hyvä ryhti, jalat väärinpäin auki katsojaan. (kuvat: Leena Jokinen)

Kuva 4. Yleiskuva näyttelystä arviointitilanteesta (kuva: Marko Jokinen)

Kuva 5. Dokumentoivan olemuksensa lisäksi tässä kuvassa kuvastuu hevosenhoitajan kontakti hoitohevoseen, tämänkin yksityiskohdan muistaminen kuvaa katsellessa virkistää muistia myös muihin ympärillä oleviin ja tapahtuneisiin asioihin ja toivottavasti tukee näin myös oppimista (kuva: Leena Jokinen)

Kuva 6. Kuva hevosen jalassa olevasta erikoisesta ja harvinaisesta mustasta merkistä (kuva: Leena Jokinen)